

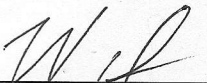
**ЗАКЛАД/ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра естрадно-вокального мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО:

проректором з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
«30» серпня 2024 р.

МУЗИЧНА КУЛЬТУРА СВІТОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ДІАСПОР

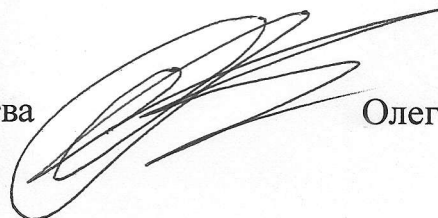
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма:	«Естрадний спів»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ

РОЗРОБНИК:

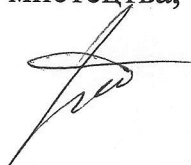
кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри естрадно-вокального мистецтва

Олег ЧИГЕР

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри естрадно-вокального мистецтва,
протокол №1 від «29» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри

Наталія ТОЛОШНЯК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПШ

Наталія ТОЛОШНЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради,
протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Контактний телефон викладача (чів)	
Номер аудиторії чи кафедри	602 – четвер, п'ятниця о 13:30 .
Посилання на сайт	

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «МУЗИЧНА КУЛЬТУРА СВІТОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ДІАСПОР» базується на теорії професійного розвитку музиканта, що забезпечує процес мистецької освіти бакалаврів, формує їх професійний розвиток.

Мета викладання курсу «МУЗИЧНА КУЛЬТУРА СВІТОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ДІАСПОР» полягає в комплексному аналізі діяльній сутності вокального мистецтва української діаспори.

Завдання дисципліни: загальне уявлення студентам про минуле і сучасне української діаспори як частини українського народу, яка, не зважаючи на віддаленість у часі і просторі від свого коріння, зберегла спорідненість зі своїм народом. Для засвоєння студентами реальних історичних масштабів та умов утворення українських культурних спільностей у зарубіжному світі, місць переважного їх поселення, загальної картини розміщення українців за кордоном; ознайомлення з культурними надбаннями української діаспори, які раніше ігнорувалися і навіть послідовно очорнювалися.

Зміст дисципліни. полягає в освоєнні теоретичних знань в області історії української еміграції, формування основних культурних осередків у країнах поселення українців, розвитку різних видів мистецтва, творчої спадщини митців української діаспори, а також практичних навиків у жанрово-стильовому аналізі творів мистецтва митців української діаспори стосовно до завдань професійної діяльності. Вивчення дисципліни забезпечує формування у студентів-музикантів потреби і вміння самостійно використовувати для підвищення ефективності своєї професійної діяльності – виконавської та педагогічної. Крім того, студент повинен отримати уявлення про можливості і шляхи зв'язку знання про культуру і мистецтво української діаспори з фаховими для музиканта теоретичними та історичними дисциплінами.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:** основні етапи еміграційних хвиль з України та відповідні їм періоди формування основних осередків української діаспори; • визначати творчі здобутки і художньо-естетичні пріоритети митців української діаспори, • характеризувати основні напрями й стилі творчості митців української діаспори, відповідно до еволюції художніх стилів у європейській та світовій культурі; • орієнтуватися в творчості представників різних видів мистецтва в українській діаспорі; • систематизувати і порівнювати отриману інформацію про розвиток різних видів мистецтв в українській діаспорі з аналогічними процесами в українській материковій культурі;

Вміти співвідносити українську спільноту за межами батьківщини зі світовим співтовариством, виокремити вклад представників української діаспори в надбання світової науки і культури. Отримувати знання з різних комунікативних потоків, працювати з джерелами історичної інформації для дослідження історії української діаспори. Здатність до світоглядного самовизначення, усвідомленого ставлення до діяльності української діаспори як частини культурного капіталу.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Естрадний спів», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» 01 вересня 2024 року).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	РН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4		
Семестр	1		
Кількість кредитів ECTS	Денна форма	Заочна форма	
	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	Лекції	16	
	Семінари	14	
Самостійна робота	60		
Форма підсумкового контролю	Залік		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
	Історія української музики
	Основи шоу-бізнесу

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Музична культура США ХХ ст. (2 год)

Високий рівень політичної і культурної активності української спільноти в західному світі, світове визнання унікальності національної культури українців, що ґрунтується на автентичному фольклорі українського народу, дають підстави говорити про високий рівень входження української музичної культури до загальносвітового культурного процесу. Перспективним напрямом подальших розвідок у цій царині є висвітлення як творчих набутоків митців, вивчення тематико-жанрового різноманіття творів, так і цілісний аналіз розвитку національного музичного мистецтва в нерозривній єдності всіх складників української культури.

Питання для самостійного вивчення: Висвітлення як творчих набутоків митців, вивчення тематико-жанрового різноманіття творів, так і цілісний аналіз розвитку національного музичного мистецтва. – 2 год (3, 8, 12, 18).

Тема 2. Особливості формування української культури в Канаді в ХХІ ст. (4 год)

Еміграція міжвоєнного періоду за своїм характером була вже не суто заробітчанською, в порівнянні з першою хвилею, а й політичною. Іммігранти після Першої світової війни були більш освічені й національно свідомі. Виїжджали до Канади не бідні, а забезпечені українці. Це впливає з того, що вони могли придбати недешевий корабельний квиток і пред'явити квоти, визначені канадським законодавством. Новоприбулі українці доклали значних зусиль у боротьбі за відновлення втраченої української державності. Багато з політичних емігрантів, які виїхали до Канади, створили в ній ряд громадських, культурних та освітніх установ. Все ж кількість економічних емігрантів у міжвоєнний період перевищувала кількість політичних.

Питання для самостійного вивчення: Які головні особливості формування української діаспори у перші роки переселення. – 2 год (3, 6, 9, 14).

Тема 3. Принципи функціонування північноамериканської української діаспори (2 год)

Традиційно-побутова культура українців Американського континенту зберігається головним чином у сфері релігійної обрядовості – у храмових святах, на які запрошуються родичі та знайомі, хрестинах, різдвяних і великодніх урочистостях тощо. Серед фермерів існують гуртки мистецької самодіяльності. У містах влаштовуються виставки традиційного мистецтва – вишивок, кераміки, народних страв, писанок. Зростає кількість бібліотек, картинних галерей, музеїв. Серед останніх можна назвати український музей у Нью-Йорку, Село спадщини української культури в Едмонтоні (Канада), Український музей Канади у Саскатуні. Збудовано пам'ятники видатним діячам української культури – Тарасу Шевченку, Лесі Українці, Івану Франку, Василю Стефанику та ін. Деякі із них, поруч з монументальними роботами канадського українця Л. Молодожанина, створені українськими митцями.

Питання для самостійного вивчення: Основні визначні здобутки українців у формуванні освіти та культури на північноамериканському континенті. – 2 год (1, 3, 8, 9).

Тема 4. Особистий внесок у розвиток української пісні Квітка Цісик (2 год)

Кожен народ має певну ментальну особливість. Для українського народу пісня - це те, що поєднує між собою цілу націю.

Беручи за основу творче надбання українців, будучи неабияким патріотом своєї держави, вкладаючи в кожен пісню частину себе Квітка Цісик стала важливим ліричним скарбом національного мистецтва в контексті європейського культурного простору. Лірика українців проявила себе в повній мірі саме в пісенному напрямку. Кожна з описаних пісень мають свої прийоми, особливості, цінність та завжди будуть актуальними в сфері хореографії, адже кожен хореографічний образ максимально можна втілити, лише використавши вдалий музичний супровід, для його вираження.

Питання для самостійного вивчення: Творчі експерименти і пошуки Квітки Цісик. – 2 год (3, 8, 9,).

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Інтернет як комунікативний засіб популяризації творчості співаків у світовому культурному просторі (2 год)

Розглядаючи вокально-виконавську діяльність співаків української діаспори як вид комунікативно-художньої творчості, доведено, що в соціально-комунікативній ланці «композитор → виконавець → слухач», яка відображає загальні закономірності соціальної реалізації музичної продукції, функціонування музичного мистецтва як художньо-соціального явища, в умовах діаспори основна увага зосереджена на останній складовій – слухачеві. Хоч саме в рідному соціально-культурному середовищі співак мав можливість виконувати твори, близькі сприйняттю земляками, однак занижений рівень естетичного смаку діаспорної публіки не сприяв оновленню репертуару творами сучасних композиторів, творами, які вимагали інтелектуальних зусиль для їх сприйняття.

Питання для самостійного вивчення: Глобальна інформаційна мережа, яка включає нову комп'ютерну інфраструктуру планетної свідомості. – 2 год (3, 8, 9, 23, 27, 28).

Тема 6. Вплив співаків української діаспори на Європейську культуру (2 год)

Узагальнивши індивідуальні, національно-ментальні й специфічні соціокультурні параметри всіх рівнів творчо-професійної діяльності провідних співаків української діаспори, приходимо до висновку, що вони були митцями, які демонстрували глибоку внутрішню гармонійність особистісних і суспільних, національних (можемо їх позначити також як альтруїстичних) елементів творчої мотивації. Ця природна піднесеність і пасіонарна відданість обраній мистецькій стезі, відсутність егоїстичного комплексу самовивіщення, нерідко притаманного навіть дуже талановитим артистам, обумовили специфіку їхньої власної манери інтерпретації та сценічної гри, а також розгорнутої різнопланової діяльності. Як артисти, свідомо плекаючи свою національну ідентичність, українські співаки багато старань докладали до пропагування

української народної пісні й професійної музики, створення та розвитку української та інших національних вокальних шкіл.

Питання для самостійного вивчення: Українські співаки, які виступали сподвижниками національної культури як на теренах рідної землі, так і далеко від неї. – 2 год (3, 8, 9, 23, 27, 28).

Тема 7. Соціологічні аспекти концертного виконавства в українській діаспорі (2 год)

В соціально-комунікативній ланці «композитор → виконавець → слухач», яка відображає загальні закономірності соціальної реалізації музичної продукції, функціонування музичного мистецтва як художньо-соціального явища, в умовах діаспори основна увага зосереджена на останній складовій – слухачеві. Саме в рідному соціально-культурному середовищі співак мав можливість виконувати твори, близькі сприйняттю земляками. Однак занижений рівень естетичного смаку діаспорної публіки не сприяв оновленню репертуару творами сучасних композиторів, творами, які вимагали інтелект-туальних зусиль для їх сприйняття. Разом з тим, залишаючись відданими рідній українській культурі і своєму народові, соціальна модель поведінки співаків діаспори характерна вагомістю добродійних справ і великих заслуг перед своєю громадою.

Питання для самостійного вивчення: Проблеми соціологічних аспектів святкувань та концертів, слухачької публіки. – 2 год (14,15).

Зміст семінарських занять

Тема 1. Музична культура США ХХ ст.

1. Українська музична культура впродовж ХХ століття.
2. Аматорські колективи діаспори, виконавці, пласт високопрофесійного мистецтва.

Тема 2. Особливості формування української культури в Канаді в ХХІ.

1. Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном.
2. Представники української етнічної групи в політичній еліті канадського суспільства.

Тема 3. Принципи функціонування північноамериканської української діаспори.

1. Конгрес українців Канади.
2. Суспільно-політична діяльність американських українців, та їх реальний вплив на формування політики Білого дому.

Тема 4. Особистий внесок у розвиток української пісні Квітки Цісик.

1. Етапи становлення та популярності Квітки Цісик.
2. Активна концертно-виконавська діяльність Квітки Цісик.

Тема 5. Інтернет як комунікативний засіб популяризації творчості співаків у світовому культурному просторі.

1. Українські співаки, які активно гастролюють й прославляють Україну в світовому мистецькому просторі.
2. Глобальна інформаційна мережа, яка включає нову комп'ютерну інфраструктуру планетної свідомості.

Тема 6. Вплив співаків української діаспори на Європейську культуру.

1. Аналіз художньо-творчої діяльності співаків української діаспори використаємо критерії «акме».
2. Аналіз творчості провідних співаків української діаспори ХХ ст.

Тема 7. Соціологічні аспекти концертного виконавства в українській діаспорі.

1. Проблеми соціологічних аспектів святкувань та концертів, слухацької публіки
2. Українські співаки, які виступали сподвижниками національної культури як на теренах рідної землі, так і далеко від неї.

Зміст самостійної роботи студентів

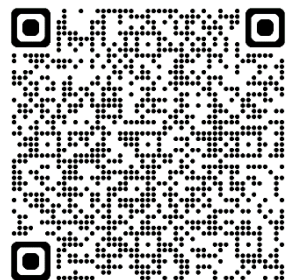
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год., у т. ч. :	60	84
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	18	20
Підготовка до семінарських занять	12	20
Підготовка до поточного контролю	12	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	18	24

ПОЛІТИКА КУРСУ

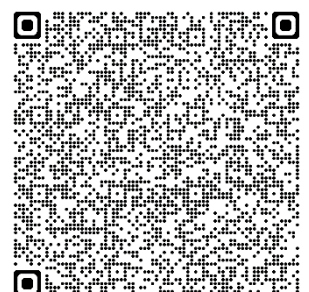
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з "Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти". Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

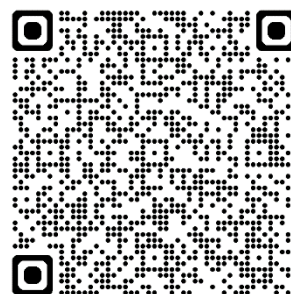
Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та

врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні та семінарські заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

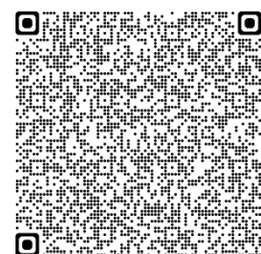
6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та семінарських занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Перелік електронних та інших ресурсів	Умови перезарахування
Курс підвищення кваліфікації. Тема: «Розкриття музичного потенціалу: підвищення кваліфікації в галузі музичного мистецтва». (Онлайн-платформа: Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації «КІПО»)	За наявністю сертифікату може бути перезараховано семінарське заняття на одну з тем: Тема 3. Характеристика музично-вокального мистецтва естради 80–90-х рр. ХХ ст. або Тема 4. Естрадно-вокальні талант-шоу як чинник українського культурно-мистецького простору 1990-2000-х рр.
Участь у всеукраїнській або міжнародній науковій конференції (мистецького спрямування).	За підтвердження участі з доповіддю (або публікації тез) може бути перезараховано семінарське заняття на одну з тем: Тема 1. Музична культура США ХХ ст. Тема 2. Особливості формування української культури в Канаді в ХХІ.
Курс підвищення кваліфікації. Тема: «Формування нового покоління музичних майстрів»: підвищення кваліфікації в галузі музичного мистецтва». (Онлайн-платформа: Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації «КІПО»)	За наявністю сертифікату може бути перезараховано семінарське заняття на одну з тем: Тема 3. Принципи функціонування північноамериканської української діаспори. Тема 4. Особистий внесок у розвиток української пісні Квітки Цісик.
курс «Академічна доброчесність в університеті» (Платформа ВУМ online).	За наявністю сертифікату може бути перезараховано семінарське заняття на одну з тем: Тема 5. Інтернет як комунікативний засіб популяризації творчості співаків у світовому культурному просторі. Тема 6. Вплив співаків української діаспори на Європейську культуру. Тема 7. Соціологічні аспекти концертного виконавства в українській діаспорі.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Методи навчання	Метод оцінювання
РН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-	- словесні: пояснення, бесіда, лекція; - наочні: ілюстрація, демонстрація; - за ступенем самостійного мислення: репродуктивний,	<i>Поточний контроль:</i> - усне опитування; - письмовий контроль; - презентація;

історичні знання з музичного мистецтва.	частково-пошуковий (евристичний), дослідницький; - робота з літературою.	- самоконтроль. <i>Підсумковий контроль: залік</i>
---	---	---

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Оцінки повинні відповідати таким критеріям:

«відмінно» – здобувач глибоко і обґрунтовано розкриває зміст всіх питань щодо теми, яка обговорюється на занятті, точно і повно дає визначення термінів і понять, логічно аналізує та оцінює явища і події з історії української вокальної естради. Виявляє самостійне, творче ставлення до концептуальних положень, підходів та принципів, переконливо аргументує власну позицію. Виявляє сформовану здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів. Проявляє розуміння історичних тенденцій розвитку естрадно-вокального виконавства;

«добре» – здобувач обґрунтовує провідні теоретичні положення, класифікує історичні тенденції та стилістичні течії мистецтва пісенної естради, проявляє власне ставлення до них. Виявляє здатність логічного викладу основних знань та використання засвоєних знань з незначними помилками. Аргументує наведені твердження та висновки, застосовуючи засвоєний теоретичний матеріал. Виявляє здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів;

«задовільно» – здобувач частково відтворює зміст програмного матеріалу. Фрагментарно висвітлює теоретичні положення, класифікації, концептуальні ідеї, визначає сутність окремих термінів та понять. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Виявляє поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, як результат – недостатньо глибоке засвоєння навчального матеріалу та недостатньо розкриті питання теми;

«незадовільно» – відповіді здобувача мають репродуктивний характер. Він неефективно використовує знання, поверхово викладає програмний матеріал, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Нелогічно будує свою відповідь та не обґрунтовує її. Студент не використовує додаткові джерела і матеріали; слабо орієнтується в історичних етапах розвитку вокально-естрадного мистецтва, має нечіткі уявлення про категоріальний апарат.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (залік) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E

Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Атаманенко А. Українська діаспора: проблеми і напрями дослідження. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Історичні науки*. Острог; Торонто; Нью-Йорк: Національний університет «Острозька академія», Світова Наукова Рада СКУ, Українське Історичне Товариство, 2005. Вил. 5. С. 5-20.
2. Грищук Т. Внесок української західної діаспори у світову культуру. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2010. Т. 21-22. С. 224-228.
3. Дричак С.В. Особливості функціонування громадських культурно-просвітницьких організацій українців в діаспорі (на прикладі США та Канади). URL: <http://libs.mfknukim.mk.ua/xmlui/handle/123456789/831> (дата звернення: серпень 2018).
4. Євтух В.Б. Українці в Канаді. Київ: Будівельник, 1993. 143 с.
5. Євтух В., Ковальчук О., Попок А., Трощинський В. Українська етнічність поза межами України. *Народна творчість та етнографія*. 2010. № 4. С. 5-20.
6. Карась Г. Українське музичне діаспорознавство як новий напрям сучасного мистецтвознавства. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Історичні науки. 2015. Вил. 23. С. 171-174.
7. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
8. Кияновська Л. Українська музична культура: навч. посібник. Вид. 2-е, перероб. і доп. Тернопіль: СМТ Астон, 2000. 184 с., нот.
9. Кондрашевська Ю. Національно-культурні здобутки українців Канади. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Історичні науки». 2015. Вип. 23. С. 204-208.
10. Кривда Н.Ю. Українська діаспора: досвід культури творення: дис. ... д-ра філос. наук : спец. 09.00.12. КНУТШ. Київ, 2009. 459 с.
11. Наріжний С. Українська еміграція. Культурна праця української еміграції 1919-1939. Київ: Вид-во ім. Олени Теліги, 1999. 272 с.
12. Сорокіна О. Огляд історії української еміграції: генеза, напрями формування організаційних осередків. *Літопис Волині*. Всеукраїнський науковий часопис. 2013. Чис. 13. С. 58-65.

13. Срібна М. Діяльність української діаспори в США та Канаді у др. пол. ХХ ст. - поч. ХХІ ст. за матеріалами фондової колекції Національного музею історії України. Американська історія та політика. 2016. №1.С. 145-151.

14. Чернова К.О. Еволюція української діаспори як соціокультурної системи: дис. ... д-ра соціол. наук: спец. 22.00.04. КНУТШ. Київ, 2008. 414 с.

15. Шульгіна В. Нариси з історії української музичної культури: джерелознавчий пошук: монографія. Київ: ДАКККІМ, 2007. 276 с.

Додаткова література

16. Дуднік О. Я. Український студентський рух в еміграції (Центрально-Східна Європа, 20-ті роки ХХ ст.: автореф. дис. ... канд. іст. наук. К., 2003. - 20 с.

17. Калакура Я. Внесок істориків діаспори у збагачення національних традицій української історіографії. Українці: світова нація перед викликами ХХІ століття. Київ : Смолоскип, 2006. С. 38 - 55.

18. Мости в Україну / Укладачі: Володимир Білецький, Віра Боднарук, Богдан Боднарук. Донецьк : Український культурологічний центр, Східний видавничий дім. 2005. 116 с.

19. Рогожа М. М. Історія української діаспори : навчальний посібник. Умань : ШІ Жовтий О.О., 2011. 150 с.